

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

1. Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΝΑΠΟΛΕΩΝ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 17).

2. ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΟΥ ΜΑΙΟΥ, εικῶν ὑπὸ C. Kiesel (ἐν σελ. 21).

3. ΑΓΟΡΑ ΔΟΥΛΩΝ ΕΝ ΡΩΜΗ. Εικῶν ὑπὸ G. R. Boulanger (ἐν σελ. 25).

Ἡ δούλασις τῶν ἠττώμενων λαῶν ἀπέτελει τὴν βάσιν τοῦ μεγαλείου τῆς Ῥώμης· ὁ ἐξευτελισμὸς καὶ ἡ ταπεινώσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς πράγματα, εἰς «ἐμπόρευμα» ἦτο εἷς ἐκ τῶν ὄρων τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῆς. Τοῦτο παρουσιάζει ἡμῖν ἐναργῶς καὶ ἡ χαρακτηριστικωτάτη εἰκὼν τοῦ καλλιτέχνου. Πόσον ὠραία καὶ περικαλλεῖς μορφαὶ εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν ἐμπορευμάτων τούτων! Ὡς μαρμάρινον ἀγαλμα ἴσταται ὁ νεανίας ἐκεῖ μὲ τούς σιβαροῦς βραχίονας ἐσταυραμένους ἐπὶ τοῦ στήθους, ὡς ἤρας· ἐνῶ αἱ νεάνιδες φαίνονται παραδεδομένα εἰς τὴν θλίψιν καὶ τὸν ἀπελπισμὸν. Εἷς μόνος φαίνεται ἀμέριμος καὶ εὐθυμος — ὁ δύσμορφος δουλέμπορος, ὅστις ἀνέτως καθήμενος ἐπὶ τῆς σανίδος, μὲ κρεμαμένους τούς πόδας, λαμβάνει τὸ γεῦμά του τὸ μαστίγιον, ὅπερ τὴν ὠραν ταύτην μένει ἀργόν, ἔχει ἐξηρητημένον ἐκ τοῦ βραχίονός του. Εἰς τὸν τοῖχον εἶνε γεγραμμένη ἡ φήμη του: «Στᾶραξ δουλέμπορος».

Ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ βλέπομεν καὶ τὸν τρόπον κατ' ὃν ἐξετίθεντο εἰς πώλησιν οἱ δοῦλοι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ. Τὸ ξύλινον ἱκρίωμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἴσταντο οἱ δοῦλοι ἀνομάζετο *catasta* (ἐκ τοῦ κατὰστασις). Οἱ ἀγορασταὶ ἀνέβαινον ἐπὶ τοῦ παραπήγματος τούτου διὰ τῆς κλίμακος, ὅπως ἐξετάσασιν τὸ «ἐμπόρευμα». Ὁ πρὸς πώλησιν ἐκτεθειμένος δούλος φέρει ἀπὸ τοῦ λαμποῦ ἐξηρητημένον ἀβάκιον (*titulus*), ἐφ' οὗ ἦτο γεγραμμένον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τὰ προτερήματά του καὶ τὰ ἐλαττώματά του. Ὁ πόλεμος, ἡ ἀρπαγὴ ἀνθρώπων, οἱ αὐστηρότατοι νόμοι μιᾶς ἀπολιτίστου ἐποχῆς, τὰ πάντα συνετέλουν πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς ἀνδραπεμπορίας. — Αἰτιμαί, αἰτινὲς ἐπληρώνοντο διὰ τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα, ἦσαν διαφορώτατοι. Ὁ πρεσβύτερος Κάτων ἐπλήρωσε διὰ δούλους γεωργοὺς ἕως 1500 φράγκα τὸν ἕνα (κατὰ τὰ σημερινὰ χρήματα). Ὠραῖαι νεάνιδες, οἷαι παρίστανται ἐπὶ τῆς ἡμετέρας εἰκόνας, ἐπωλοῦντο ἐκάστη ἀντὶ 2000 ἕως 6000 φράγκων. Μικρὰ παιδία, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας εἰκόνας, ἐπωλοῦντο ἀντὶ 600 περίπου φράγκων. Ἐννοεῖται ὅτι δοῦλοι μὲ μεγάλας ἰκανότητας, γραφεῖς, μουσικοί, ἰατροί, καλλιτέχνη κτλ., ἐπωλοῦντο εἰς μεγαλητέρας τιμὰς. Οὕτω λ. χ. μανθάνομεν ὅτι σοφὸς τις δούλος ὀνόματι Δάφνης ἐστοίχισε εἰς τὸν κύριόν του 700,000 *sestertium*, ἦτοι κατὰ τὰ σημερινὰ χρήματα περὶ τὰ 150,000 φράγκα ἐν στρογγύλῳ ἀριθμῷ.

4. ΤΑΛΛΕΥΡΑΝΔΟΣ (ἐν σελ. 28).

Ὁ Ταλλεῦράνδος, τοῦ ὁποίου τὰ ἀπομνημονεύματα ἐδημοσιεύθησαν τῇ 1 μαρτίου συγχρόνως ἐν Παρισίοις, ἐν Λονδίῳ καὶ ἐν Κολωνίᾳ, ἀπέθανε τῇ 17 μαΐου 1838 ἐν Παρισίοις ἐν ἡλικίᾳ 84 ἐτῶν, καὶ δὴ ἐν πλήρει συνειδήσει καὶ πλήρει κατοχῇ τῶν πνευματικῶν του δυνάμεων. Τῇ προτεραίᾳ τοῦ θανάτου του εἶχε δεχθῆ παρα

τινος νεαροῦ ἱερέως, τοῦ βραδύτερον περιφήμου ἐπισκόπου τῆς Ὀρλεάνης, Duranlou, τὰ ἄχραντα μυστήρια καὶ οὕτω ὁ πρῶην ἀφωρισμένος ἐπίσκοπος τοῦ Autun ἀπέθανε συνδιηλλαγμένος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ συνδιαλλαγὴ αὕτη ἐνεποίησε τότε ἐν Παρισίοις μεγάλην αἰσθησιν ἔτι δὲ μεγαλητέραν φυσικῶ τῷ λόγῳ ὁ θάνατος αὐτὸς τοῦ ἀνδρός.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη βεβαίως εἶχε περιπέση εἰς λήθην, ἀλλὰ ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος Φίλιππος ἐξετίμα αὐτὸν μεγάλως καὶ ἐζήτηε πάντοτε τὴν γνώμην καὶ τὴν συμβουλὴν του εἰς ὅλας τὰς σπουδαίας ὑποθέσεις τοῦ κράτους. Ὡς γνωστὸν ὁ δοῦξ τῆς Ὀρλεάνης ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ ἰουλίου 1830, ὅτε προσεφέρθη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Lafayette τὸ στέμμα, ἐζήτησε πρότερον τὴν γνώμην τοῦ Ταλλεῦράνδου καὶ τότε μόλις ἐδήλωσε τὴν παραδόχην του, ὅτε ὁ πολύπειρος πολιτικὸς ἀνὴρ ἐπερμήεν αὐτῷ τὸ ἱστορικὸν καταστάν ἐκεῖνο δελτάριον ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε γράψῃ ἰδιοχείρως τὴν μίαν μόνην λέξιν: *acceptez*.

Ἀκόμη κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Ταλλεῦράνδος μετέβη ὡς Γάλλος πρεσβευτὴς εἰς Λονδίνον, ἐνθα κατὰ τὴν συνδιάσκεψιν τῶν μεγάλων δυνάμεων περὶ τοῦ Βελγίου ἀντεπροσώπευσε τὴν Γαλλίαν μετὰ τῆς γνώστῆς αὐτοῦ διπλωματικῆς δεινότητος τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ὥστε εἰς αὐτὸν ἀφείλετο κατὰ τὸ μέγιστον μέρος ἡ ταχεῖα διέξαγωγή τοῦ σπουδαίου ἐκείνου ζητήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου εὐκόλως ἠδύνατο νὰ ἐκτραγῆ γενικὸς εὐρωπαϊκὸς πόλεμος. Ὡσαύτως πιστεύεται ὅτι μεγάλως συνετέλεσε διὰ τῆς ἐπιρροῆς του εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ πρίγκηπος Λεοπόλδου τοῦ Σαξωνικοῦ Κοβούργου ὡς βασιλέως τοῦ Βελγίου, τοῦδ' ὅπερ καθίσταται πιθανώτατον ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ὁ νεαρὸς βασιλεὺς ζητήσας εἰς γάμον τὴν θυγατέρα τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου, τὴν πριγκίπισσαν Λουίζαν, εὔρε θερμὸν ὑπερασπιστὴν τῆς προτάσεώς του τὸν Ταλλεῦράνδον, τοῦ ὁποίου καὶ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ἐζητήθη ἡ γνώμη.

Εἰς τὰς λαμπροτάτας ἑορτὰς τῶν γάμων τούτων ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Βερσαλλίαις ὁ Ταλλεῦράνδος ἐπανῆλθεν ἐκ Λονδίνου καὶ ὑπῆρξε μίᾳ τῶν διαπρεπεστάτων καὶ θελκτικωτάτων μορφῶν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου· ὁ ἐπτακακογδοηκοντούτης γέρων, ὅστις πάντοτε ὑπῆρξε λάτρης καὶ θαυμαστὴς τοῦ ὠραίου φύλου, κατέδελξεν, ὡς διηγείται σύγχρονός τις χρονογράφος, ὅλην τὴν αὐλὴν διὰ τῆς ἐρασμιωτάτης συμπεριφορᾶς του, διὰ τῶν πνευματωδεστάτων εὐφυολογιῶν του καὶ διὰ τῶν εὐγενικωτάτων τρόπων του. Μετὰ ταῦτα ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν θέσιν του ἐν Λονδίῳ καὶ κατάρθωσε μετὰ τοῦ Palmerston τὴν σύστασιν τῆς τετραπλῆς συμμαχίας μεταξὺ Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας. Οὕτω ἐπεράτωσε τὸ πολιτικὸν καὶ διπλωματικὸν του στάδιον, ὅπερ, πλὴν μικρῶν τιμῶν διακοπῶν, περιέλαβεν ἡμισυν αἰῶνα, διότι καὶ πρὸ τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως διεδραμάτισεν ὁ Ταλλεῦράνδος σπουδαιότατον πρόσωπον ἐν ταῖς γενικαῖς συνελεύσεσι.